

Kabelwaterskibaan Tsjûkemar

(een welkome aanvulling op het bestaande recreatie aanbod?)

Kabelwaterskibaan Tsjûkemar; een inleiding

Het imago van Fryslân wordt voor een groot deel bepaald door de (water)sport, weidsheid, ruimte en natuur. Dat Fryslân wordt geassocieerd met deze kernkwaliteiten wordt in sterke mate bepaald door toeristische- en recreatieve mogelijkheden die de provincie te bieden heeft. Vreemd genoeg heeft Fryslân geen kabelwaterskibaan.

Kabelwaterskibanen in Nederland

Met name in het zomerseizoen kan een kabelwaterskibaan Tsjûkemar een welkome uitbreiding zijn op het al bestaande recreatieve aanbod in Fryslân, gemeente De Friese meren en het Tsjûkemargebied. Daarnaast is het aanbod op gebied van de “snelle watersport” in Fryslân nog erg laag. Een kabelwaterskibaan wordt gerekend onder “snelle watersport” en is mede daardoor, met name bij de jeugd, erg populair. De veelzijdigheid van het recreatieve aanbod in Fryslân kan met een skibaan dus vergroot.

Uit onderzoek blijkt ook dat Fryslân steeds vaker wordt gezien als potentiële bestemming voor korte vakanties en/of dagtochtjes. Een kabelwaterskibaan past prima bij deze trend.

De situering van een kabelwaterskibaan op een zichtlocatie in de Tsjûkemar, bij het recreatieterrein de Ulesprong langs de A6, zal een versterking van het imago van Fryslân en gemeente De Fries Meren met zich meebrengen. Een dergelijke recreatieve activiteit kan zelfs gezien worden als een kwaliteitsverbetering van het voorzieningenniveau van de omliggende dorpen en met name voor Sint Nyk. Uiteraard wordt de elektrische kabelwaterskibaan ontwikkeld in samenhang, en rekening houdend met, de andere kwaliteiten zoals weidsheid, ruimte en natuur.

De Tsjûkemar bij de Locatie “de Ulesprong” is ook nog eens door de ondiepte onaantrekkelijk voor de reguliere pleziervaart, maar daardoor juist erg geschikt voor een waterskibaan. Een goede uitbreiding van het aanbod die geen frustratie met zich meebrengt voor de al bestaande watersportrecreatie.

De ontwikkeling van een kabelwaterskibaan kan niet zonder een ontvangst/horeca-/kleedgelegenheid. Daarom is in deze principe aanvraag een kleinschalige uitspanning opgenomen. Om dit plan goed te kunnen toelichten worden de diverse elementen apart behandeld:

De kabelwaterskibaan algemeen	blz. 4
De dragers/masten van de skibaan	blz. 6
Het startgebied van de skibaan	blz. 8
Easy start (een aparte start oefenbaan)	blz. 10
Drijvende steigers	blz. 12
Kleinschalige uitspanning	blz. 14
Parkeren	blz. 16
De aanvragers	blz. 18
Samenvatting ecologische beoordeling	blz. 20

Bijlage 1: eindrapport ecologische beoordeling

Bijlage 2: Rapportage vogelonderzoek

- 2= De dragers/masten van de skibaan
- 3= Het startgebied van de skibaan
- 4= Easy start (een aparte start oefenbaan)
- 5= Drijvende steigers
- 6= Kleinschalige uitspanning

Ulesprong

<u>Waterski Cableway</u>		
Project: Ulesprong Doniaga		
Niederlande		
Layout:	3337.3	Status: Preliminary Draft
Description: 5 Mast 910m ES 95m		
Scale: 1:2000	Measure: Meter	Paper size: 297x420mm
Drawn by: Schwaiger	Date: 04.12.2013	
Approved by: Lunghamer	Date:	
This drawing is property of Rixen Germany.		
Copying, reproduction or handing out to third parties		

De kabelwaterskibaan algemeen

De kabelwaterskibaan zelf is een soort skilift op het water. De kabel van de baan is bevestigd aan 5 dragers (zie: pag. 6). Hierdoor ontstaat een waterskibaan van 910 aaneengesloten “skibare” meters. Met de keuzes van de lengtes van de baan is rekening gehouden met de mogelijkheid om Internationale wedstrijden te kunnen houden.

Wedstrijdskiër

Op één van de 5 dragers is de elektromotor gemonteerd. Naast de aandrijving van de baan huisvest deze motor ook de behuizing van het aan- en afkoppel systeem van de skilijnen. Deze drager bevindt zich dan ook vlak bij het startgebied (zie: pag. 8). Het startgebied bestaat uit een bedieningsplatform, een glijhelling, een wachtperoon en de easy start (zie: pag. 10). Dit is het centrum van de actie in een waterskipark en dient om die reden dan ook zo dicht mogelijk gesitueerd te zijn ten opzichte van het terras en restaurant (zie: pag. 14).

Door de vijf dragers ontstaan er voornamelijk “flauwe” bochten in het parcours wat de gebruiksvriendelijkheid ten goede komt.

Op bepaalde plekken langs de baan zullen drijvende steigers (zie: pag. 12) worden geplaatst die de golfslag vanaf het meer zullen beperken. Ook doen deze steigers dienst als wandelpad voor “gestrande” waterskiërs die terug willen keren naar het startgebied voor een herstart.

De deelnemer wordt met langzaam toenemende snelheid aan de lopende kabel gekoppeld. Zo kunnen er tot 12 skiërs en/of wakeboarders tegelijk gebruikmaken van de skibaan.

Op deze wijze kan er meer dan 4000 kilometer geskied en gewakeboard worden per dag. Een waterskicapaciteit, uitgedrukt in meters, die anders alleen maar met 30 motorboot en 90 medewerkers op een oppervlakte van 60 hectare water kan worden bereikt!

Een seizoen van een kabelwaterskibaan loopt gemiddeld van 1 april tot eind oktober en kent openingstijden van 10.00 tot 22.00 uur (uiteraard afhankelijk van de tijd van het jaar). In de maanden april en oktober wordt veelal alleen in de weekeinden en enkele avonden geskied terwijl in het hoogseizoen de baan mogelijk 7 dagen per week geopend is van 10.00 tot 22.00 uur.

Meerdere skiërs tegelijk in de baan

De dragers/masten van de skibaan

Zoals aangegeven is de kabel van de waterskibaan bevestigd aan 5 dragers. Deze dragers zijn opgebouwd uit een roosterconstructie in driehoeksprofielen en zijn gemaakt van stevige rond, thermisch verzinkt, buismateriaal; waarvan elke zijde 60 cm meet.

Driehoeksprofiel

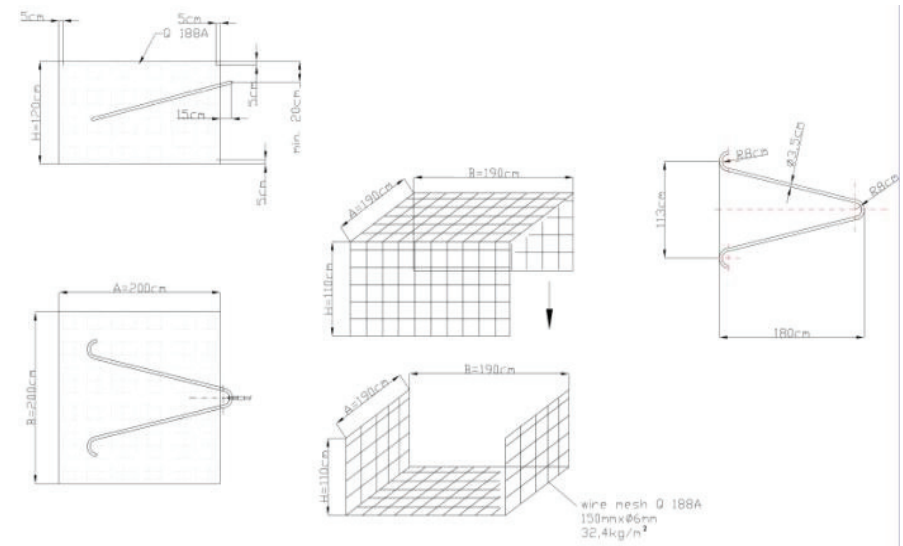
De dragers zijn ongeveer 14 meter lang en in een hoek gebouwd. Door het open karakter van de dragers en de (zilveren)metaalkleur vallen zij minimaal op in het grotere plaatje en wordt de weidsheid en ruimte beleving in het Tsjûkemargebied minimaal geweld aangedaan (zie: voor gaande pagina voor voorbeeld).

De kabel van de waterskibaan wordt aangedreven door een computergestuurde elektronische kooianker motor. 45 kW bij 1450 tpm, 400 V, 50 Hz, beschermingsklasse IP 55. De hoogste efficiëntie klasse IE2. De kabelwaterskibaan Tsjûkemar zal gecertificeerd zijn door de Duitse Technische Control Board (TÜV).

De ongekend stille motor zal geen belasting zijn van mens en natuur. Het aan- en afklikken van de sleepkabels en het opspattende water overheersen het geluid van de motor.

De vijf dragers zullen op de bodem van het meer worden geplaatst en kunnen desgewenst verankert worden op de wal of op de bodem van het meer.

Aan iedere drager komt een wiel die de 2 lopende, 10 mm Ø, gegalvaniseerde stalen kabels begeleiden.

Voor deze verankering is een bekisting van 2.00 bij 2.00 bij 1.10 meter nodig. In de bekisting wordt een stalen anker gegoten van 3,5 cm dik. Iedere drager heeft twee ankers nodig.

Het startgebied van de skibaan

Het startgebied is het centrum van de waterskibaan en moet daarom zo dicht mogelijk bij het terras en restaurant liggen. Op die manier hebben gasten en wachtende deelnemers een goed uitzicht op de actie. Het startgebied bestaat uit een bedieningsplatform, een glijhelling en een wachtperron.

Startgebied

Het bedieningsplatform is een klein hokje van waaruit de kabelbaan bedient wordt. Hier kan de skibaan gestart- en gestopt worden. Ook het aan- en afkoppelen van de skilijn wordt vanuit hier geregeld.

De glijhelling met de startende skiër bevindt zich naast dit bedieningshokje. De glijhelling (bekleed met kunstgras) loopt geleidelijk naar beneden het meer in. De startende skiër of boarder krijgt een startlijn aangeboden vanuit het bedieningshokje. De deelnemer wordt vervolgens, met langzaam toenemende

snelheid, aan de lopende kabel gekoppeld. Op deze wijze kunnen er per keer 12 skiërs worden gestart. Nadat een deelnemer is gestart kan de volgende in de wachtrij doorschuiven van het wachtperron naar de glijhelling. Het wachtperron is dus dat deel van het startgebied waar de wachtende skiër zich opstelt om te kunnen starten.

Het startgebied is tegelijk ook “het einde” van het 910 meter lange skitraject. De waterskier kan hier desgewenst zijn ski-lijn loslaten en op die wijze de baan vrij maken voor een nieuwe deelnemer. Vervolgens kan hij/zij zich weer melden bij het wachtperron voor weer nieuwe rondjes.

Doorgaans volbrengen deelnemers 2 à 3 rondjes voordat men “uit de baan stapt”. Een klaarstaande deelnemer kan dan direct die vrijgekomen ski-lijn overnemen.

Skiër op glijhelling wacht om te mogen starten

Easy start (een aparte start oefenbaan)

Het starten op een waterskibaan is een onderdeel dat veel beginnende skiërs als lastig ervaren. Bij ontwikkeling van de kabelwaterskibaan Tsjûkemar wordt daarom rekening gehouden met een aparte startlocatie; De “Easy start”, of wel “Little Bro”.

Even rustig oefenen op de “little Bro”

De “Easy start” is een kabelbaan tussen twee dragers. In zijn meest eenvoudige functie kan de “Easy start” de startprocedure en de eerste 50 tot 80 meter op ski- of wakeboard laten ervaren. De angst van de beginner, voor het onbekende, kan met de “Easy start” worden weggenomen. En op hetzelfde moment verhoogt de capaciteit van de “grote baan”, omdat minder beginnende waterskiërs vallen bij de start en zo het startgebied blokkeren.

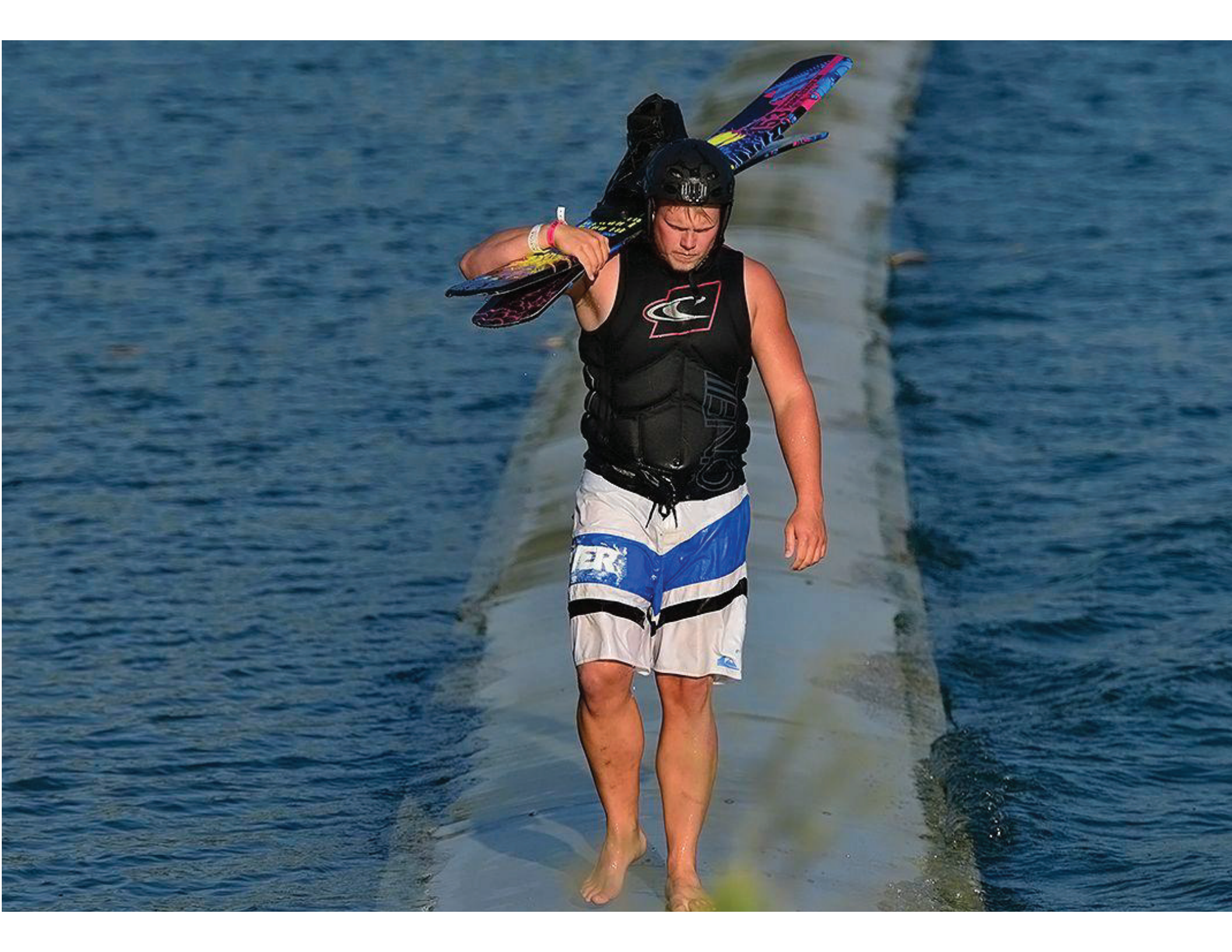
Door de 180 graden lus op beide einden van de “Easy start” is het tevens mogelijk om te keren op beide uiteinden. In feite is ook de “Easy start” dan een oneindige skibaan. Door de “Easy start” ontstaat een optimale klantbehandeling en maakt het de kabelwaterskibaan geschikt voor een grote doelgroep (van 10 tot 80 jaar).

Door de drie voorgeprogrammeerde standen is de “Easy start” ook erg populair bij wakeboarders en Wakeskaters. Wakeboarden kent een zeer snelle ontwikkeling en is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een zeer populaire watersport (vooral onder de jongeren). In de Pro-modus kan met enige oefening, en de 180 ° bochtmethode ook oneindig rondjes “gereden” worden.

In de korte baan van de “Easy start” komen drijvende objecten zoals bijvoorbeeld een “Elephantbox”, “kickers” en andere obstakels, zodat gevorderden en zelfs professionals jumps & tricks kunnen oefenen. De obstakels zijn uiteraard rider-vriendelijk en duurzaam. Daarnaast worden de obstakels voor internationale wedstrijden officieel gecertificeerd.

Jumps & tricks

Drijvende steigers

Op de Google Earth foto (met ingetekende waterskibaan) in het begin van deze principe aanvraag zijn de drijvende steigers duidelijk ingetekend als bruine lijnen. Deze steigers zijn voor de kabelwaterskibaan Tsjûkemar van belang om meerder redenen.

Met name de steiger die vanaf het startgebied “recht” het Tsjûkemar in loopt doet dienst als golfbreker. Door de vermindering van golfslag zal de waterskibeleving verhogen.

Maar ook doen de steigers dienst als “wandel pad”, waarop de gevallen skiërs weer kunnen terugkeren naar het startgebied.

Voorbeeld: steiger als scheiding zwemwater en golfbreker

De steigers zorgen verder nog voor een duidelijke markering tussen het waterskigebied en het overige zwemwater en vaargebied.

Verder kunnen de drijvende steigers dienst doen als “extra attractie” voor de overige badgasten van recreatieterrein de Ulesprong. Zo kan het zwemgebied worden uitgebreid door het plaatsen van enkele zwemtrappen op de steigers. Maar men kan natuurlijk ook 300 meter “het meer op lopen”.

Voorbeeld: steiger als extra attractie

De drijvende steigers zijn van een flexibele constructie en kunnen in de winterperiode op eenvoudige wijze worden opgeslagen in de “inham” bij de “Easy start” of ergens op het recreatieterrein zelf. Hierdoor zal het Tsjûkemar voor een deel van het jaar weer haar openheid en weidsheid terugkrijgen.

Voorbeeld: flexibele constructie

Bebouwing Kabel-waterskibaan Tsjûkemar

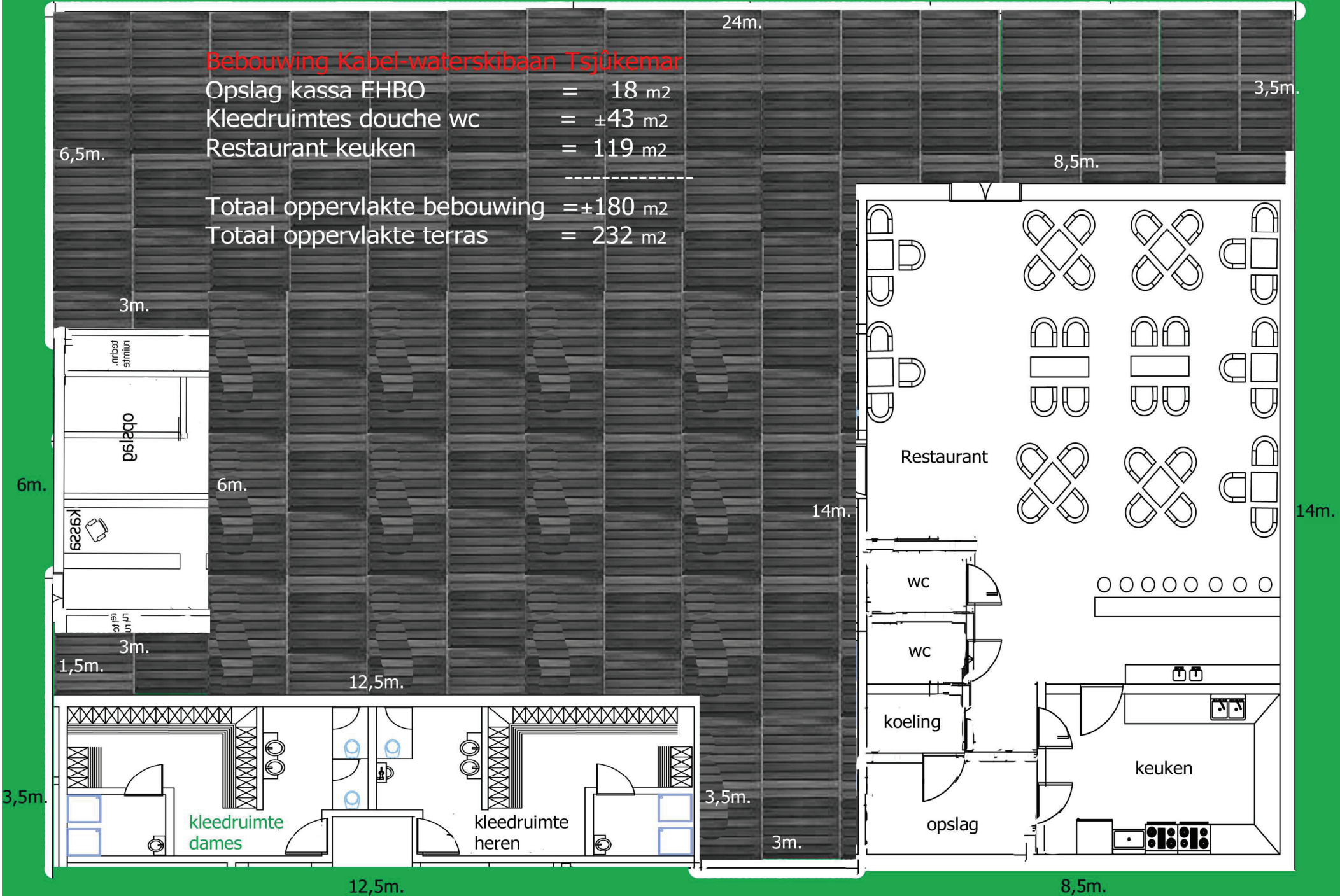
Opslag kassa EHBO = 18 m²

Kleedruimtes douche wc = ±43 m²

Restaurant keuken = 119 m²

Totaal oppervlakte bebouwing = ±180 m²

Totaal oppervlakte terras = 232 m²

Kleinschalige uitspanning

De exploitatie van de kabel-waterskibaan Tsjûkemar kan alleen slagen in samenhang met een kleinschalige uitspanning cq. restaurant. Daarnaast is een verzorgingsgebied nodig van 300.000 inwoners binnen een straal van 50 km. Dit aantal wordt ruimschoots gehaald voor dit “conceptplan”.

Een bescheiden nieuwbouw als vervanging van de bestaande kiosk en toiletgebouw zou een goede optie kunnen zijn. Deze nieuwbouw zal moeten voorzien in een kleinschalig restaurant, een toilet-, kleed- en doucheruimte en een verhuur/ticketbalie in de buurt van het startgebied. Deze drie verschillende functionele gebieden worden met elkaar verbonden door een vlonderterras.

Door deze functionele gebieden los van elkaar te plaatsen kan ondanks de noodzakelijk bebouwing toch een open karakter worden gecreëerd. De bebouwing zou een “strandpaviljoenachtige” sfeer moeten krijgen met de nadruk op Tsjûkemar, strand, ruimte en recreatie.

Sfeerbeeld kleinschalig strandpaviljoen

Restaurant:

Voor een goede exploitatie zou het kleinschalige restaurant een zitgelegenheid voor ongeveer 33 personen moeten hebben (zie: plattegrond op voorgaande pagina). Naast de zitgelegenheid is er rekening gehouden met

een klein barretje, keuken, toiletten, opslag- en koelruimte. Het totale oppervlakte behelst dan 119m².

Kleed-en doucheruimte:

De toilet-, kleed- en doucheruimte heeft een oppervlakte van ruim 43m². Deze oppervlakte is nodig om zowel waterskiërs als de reguliere “badgasten” te kunnen faciliteren.

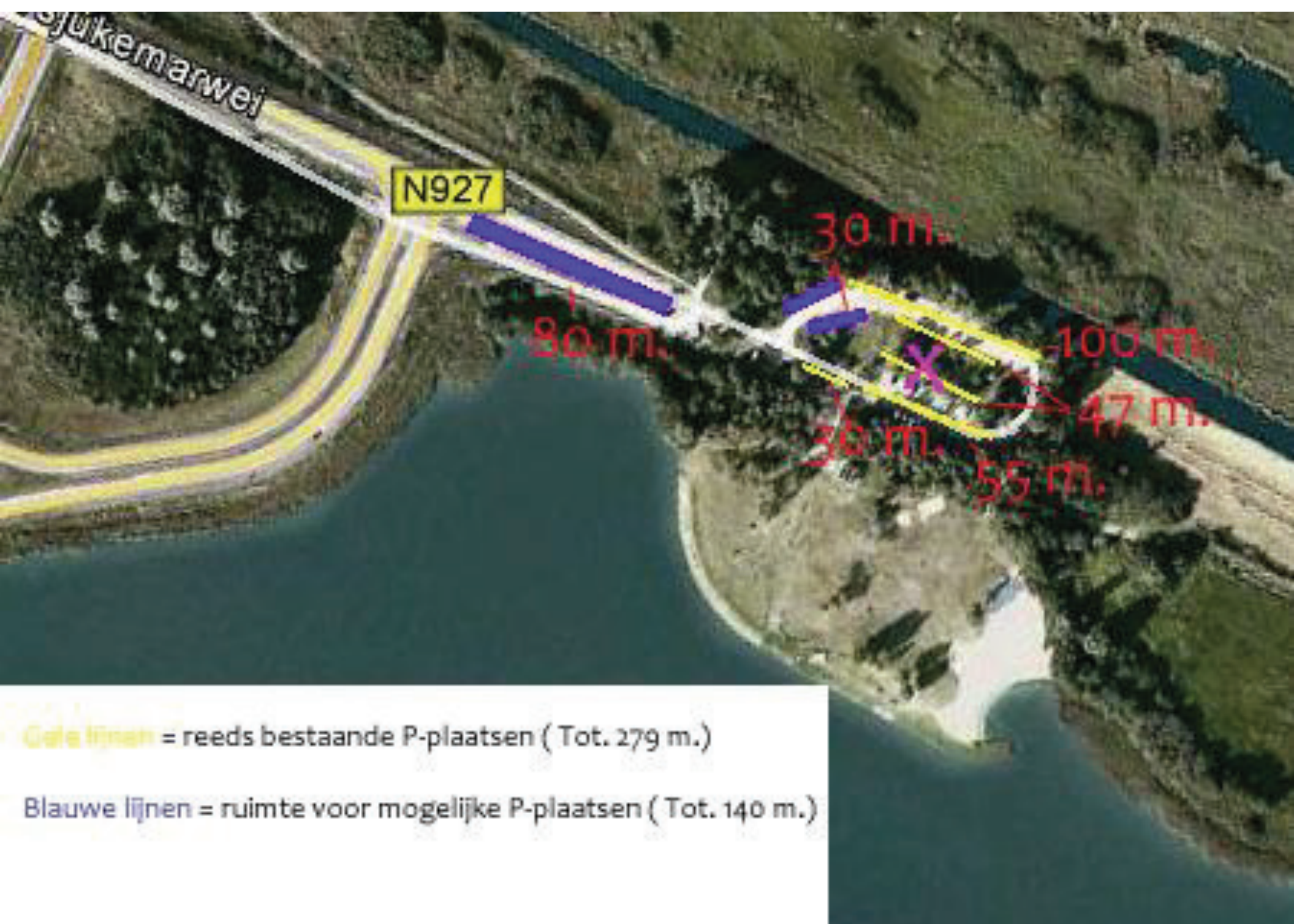

Sfeerbeeld van het terras vlak bij het startgebied

Verhuur- en ticketbalie:

De verhuur- en ticketbalie met een grote van 18m² moet dienst doen als ticket verkooppunt voor de skibaan zelf, EHBO post, verhuurlocatie en opslag.

Naast de functie, voor de waterskibaan, kan vanuit het restaurant permanent toezicht en aanwezigheid van EHBO voor het gehele recreatieterrein de Ulesprong worden geboden.

Gele lijnen = reeds bestaande P-plaatsen (Tot. 279 m.)

Blauwe lijnen = ruimte voor mogelijke P-plaatsen (Tot. 140 m.)

Parkeren

Een kabel-waterskibaan kent een seizoen van een ½ jaar (van 1 april tot eind oktober). In de maanden april en oktober wordt er veelal alleen in de weekeinden geskied terwijl de rest van het seizoen de baan 7 dagen per week geopend zal zijn.

Deelname aan het waterskiën of wakeboarden gaat per uur. De openingstijden zijn gemiddeld per dag van 10.00 tot 22.00 uur. Dit resulteert uiteindelijk in maximaal 175 skidagen en ±1860 ski uren per jaar.

Er kunnen maximaal 12 skiërs of wakeboarders tegelijk aan de kabelbaan gekoppeld worden. Deze deelnemers maken gemiddeld 2 rondjes per beurt. Met een snelheid van 31 km/u komt dit neer op ±370 rondjes per uur. Hierdoor kunnen er maximaal 40 deelnemers in een uur waterskiën (uiteraard is dit maximaal en niet representatief voor alle ski-uren in een seizoen).

Haaks parkeren

Om de parkeerbehoefte van dit project te bepalen gaan wij uit van een parkeerbezetting en de parkeervraag. De parkeerbezetting is het hoogste aantal gelijktijdig geparkeerde auto's (piek) en de parkeervraag is de

parkeerbezetting + 10%. Deze + 10% levert vrije plaatsen op om zoekverkeer te voorkomen, en voor reservecapaciteit tijdens incidentele pieken. Verder gaan we bij maximale parkeerbezetting uit van 1,5 inzittende per automobiel.

Bij een maximale bezetting van de skibaan rekenen wij op 40 deelnemers. Wat neer komt op een parkeerbezetting van $40 : 1,5 = 26$; wat correspondeert met een parkeervraag van 29. Dit aantal zou verdubbelt moeten worden op het wissel moment tussen "twee waterski-uren".

Het aantal recreanten is tijdens een mooi zomerdag lastig te bepalen. De aanname is dat er op een drukke dag 200 recreanten gelijktijdig de Ulesprong bezoeken. De Ulesprong wordt overigens gezien als "het strandje van st Niek". We mogen er vanuit gaan dat veel bezoekers gebruik maken van de fiets.

Bij de aanname van 200 bezoekers is een parkeerbezetting van 133 parkeerplaatsen nodig, wat neerkomt op een parkeervraag van 146. Totaal moeten we dan uitgaan een parkeervraag van $2 \times 29 + 146 = 204$ P-plaatsen.

Bij de Ulesprong wordt nu vooral haaks geparkeerd. En ook de middenberm/circel (zie: roze kruis voorgaande pagina) wordt op mooie dagen gebruikt als P-plaats. Voor haaks parkeren zijn parkeervakken van 2,5 meter breed nodig met een lengte van 5 meter. Bij deze maatvoering houden we rekening met ruimte voor in- en uitstappen (breedte auto is doorgaans 1.80m).

Het aantal parkeerplaatsen kan vervolgens globaal worden berekend door de lengte van de straat minus de hoeken te delen door 4/10 (4 P-plaatsen per 10m.).

We kunnen minimaal uitgaan van 279 bestaande parkeer meters (gele lijnen: $100 + 47 + 47 + 55 + 30$). Dit komt overeen met $279 : 4/10 = 111$ P-plaatsen. In deze voorgestelde situatie zijn er dan nog $204 - 111 = 93$ parkeerplaatsen te kort.

De blauwe lijnen (zie: voorgaande pagina) zijn 140 prima parkeerplaats meters, maar nog niet formeel bestaand/verhard. Deze staan gelijk aan 56 P-plaatsen. Deze meegerekend komen we nog $93 - 56 = 37$ P-plaatsen te kort. Deze zijn in de middenberm/circel prima te realiseren. Het gaat dan om nog 90, niet bestaande, Parkeermeters.

De aanvragers

De twee ex-vennoten van Outdoor International zijn de aanvrager van deze principe aanvraag. Outdoor International is een buitensport- en recreatie bedrijf dat al meer dan twintig jaar actief is in het Noorden van Nederland. Beide vennoten hebben in november 2014 het bedrijf verkocht en richten zich nu volledig op de realisatie van de Kabelwaterskibaan Tsjûkemar.

De twee aanvragers zijn: Henno ten Hoor (53) en Robert den Dunnen (50). Beiden zijn eerstegraads docent en zijn afgestudeerd aan de Academie voor Lichamelijke opvoeding te Groningen.

Henno ten Hoor is met zijn gezin woonachtig in NoordHorn. Naast zijn ondernemerschap heeft hij de afgelopen zes jaar deeltijd financieel management gedoceerd aan de Hanze Hogeschool van Groningen; Hanze Instituut voor Sportstudies. Tegenwoordig heeft hij het lesgeven ingeruild voor de deeltijdfunctie accountmanager financiën bij Stichting Openbaar Basisonderwijs Midden-Drenthe.

Robert den Dunnen is met vrouw en kinderen woonachtig in Terherne en is in zijn werkzame leven, naast ondernemer, ook altijd docent geweest aan het

Hanze Instituut voor Sportstudies. Hier geeft hij les aan de Academie voor Lichamelijke Opvoeding (ALO) en SportGezondheid en Management (SGM). Tevens is hij oud voorzitter van de Vereniging voor Buitensport Ondernemingen Nederland (VeBON) en is nog steeds werkzaam voor European Confederation of Outdoor Employers (EC-OE).

Henno en Robert zijn voor de start van hun bedrijf beide buitensport instructeur geweest in de Ardennen en de Franse- en Spaanse Pyreneeën. Hier begeleiden en instrueerde zij groepen tijdens het klimmen, wildwatervaren, raften, speleologie, canyoning en hiken.

Voor deze buitenlandse avonturen zijn beide vennoten in het begin van hun werkzame leven werkzaam geweest bij een kabelwaterskibaan. In de jaren daarna, tijdens de opbouw het bedrijf Outdoor International heeft dit product hen nooit meer echt los gelaten. De afgelopen tien jaar zijn zij bezig geweest met het zoeken naar een geschikte locatie voor de realisatie van een eigen kabelwaterskibaan.

